

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....7

İÇİNDEKİLER.....9

GİRİŞ

I. ÇALIŞMANIN KONUSU VE AMACI..... 17

II. ÇALIŞMANIN METODU VE KAYNAKLARI 19

BİRİNCİ BÖLÜM

HUKUKİ NİTELİĞİ AÇISINDAN KEFALET SÖZLEŞMESİ

I. KEFALETİN TANIMI..... 23

A. SÖZLÜK ANLAMLI 23

B. TERİM ANLAMLI 23

II. KEFALETİN ÖNEMİ..... 26

III. KEFALET SÖZLEŞMESİNİN ÖZELLİKLERİ 28

A. ASIL SÖZLEŞMEYE BAĞLI (FER'İ) OLMASI 28

B. TALİ OLMASI 33

C. TEK TARAFLI BAĞLAYICI (İVAZSIZ) OLMASI 35

D. RİSKLİ OLMASI 36

E. TEMİNAT VE TAZMİNAT SÖZLEŞMESİ OLMASI 36

IV. KEFALET SÖZLEŞMESİNİN GÖRÜNÜMÜ VE KONUSU 37

V. KEFALET SÖZLEŞMESİNİN BENZER SÖZLEŞMELERDEN FARKI 38

A. REHİN SÖZLEŞMESİNDEN FARKI 38

B. HAVALE SÖZLEŞMESİNDEN FARKI 39

VI. KEFALETİN HUKUKİ DAYANAĞI 41

A. KİTAP 41

B. SÜNNET 44

C. İCMA 47

D. ÖRF 49

VII. KEFALETİN UNSURLARI	50
A. KEFİL	50
B. BORÇLU (ASİL)	51
C. ALACAKLI	51
D. KEFALET KONUSU	52
E. İRADE BEYANI (İCAP VE KABUL)	52
1. İrade Beyanında Kullanılacak Lafızlar	55
2. İrade Beyanı ile İlgili Diğer Hususlar	59
VIII. KEFALETİN ŞARTLARI	60
A. ŞEKİL ŞARTI	60
B. KEFİLDE ARANAN ŞARTLAR	63
1. Tam Ehliyetli Olmak	63
2. Köle Olmamak	66
3. Din Farkı	68
4. Borca Batık Olmamak	69
5. Ölüm Hastası Olmamak	70
6. Evli Kadının Kefaleti	71
7. İkrahtan Olmamak	73
8. Başkasının Borcuna Kefil Olmak	74
C. BORÇLUDA ARANAN ŞARTLAR	75
1. Borçlunun Ödeme Gücüne Sahip Olması	75
2. Borçlunun Kefil Tarafından Bilinmesi	80
3. Borçlunun Rızasının Bulunması	84
4. Borçlunun Akit Meclisinde Hazır Olması	84
5. Borçlunun Mukim ve Tam Ehliyetli Olması	85
6. Borçlunun Mali Durumu	88
D. ALACAKLIDA ARANAN ŞARTLAR	88
1. Tam Ehliyetli Olmak	88
2. Alacaklının Belli Olması	89
3. Alacaklının Akit Meclisinde Hazır Bulunması	92
E. KEFALETİN KONUSU İLE İLGİLİ ŞARTLAR	94
1. Kefalet Konusunun Belli ve Mevcut Olması	94

2. Kefalet Konusu Borcun Tahsil Edilebilir Olması	98
3. Borcun Geçerli Bir Borç Olması.....	102
4. Borcun Kefil Tarafından Ödenebilir Durumda Olması	104
a. Had Cezasının Kendisine Kefalet	104
b. Had Davalarında Kefalet.....	106
c. Mali Cezalara Kefalet.....	108
d. Tazir Cezalarına Kefalet	108

İKİNCİ BÖLÜM

KEFALET SÖZLEŞMESİNİN ÇEŞİTLERİ

I. KONUSU BAKIMINDAN KEFALET SÖZLEŞMELERİ	112
A. ŞAHSA (NEFSE) KEFALET	112
B. MALA KEFALET.....	115
1. Borca Kefalet	115
a. İrade Beyanı, Şart ve Vasıflara Göre	116
(1) Mutlak (Müneccez) Kefalet	116
(2) Şarta Bağlı Kefalet	118
aa. Hanefi Görüşü	118
aaa. Hakkın Ortaya Çıkmasına Sebep Olan Şart	119
bbb. Alacağın Elde Edilmesine İmkân Tanıyan veya Onu Kolaylaştıran Şart.....	120
ccc. Borcun Ödenmemesi ve Ödenmesinin Zorluğuna Bağlanan Şart	122
bb. Maliki Görüşü.....	125
cc. Şafii Görüşü.....	125
dd. Hanbeli Görüşü	126
(3) Muzaf Kefalet	126
(4) Muvakkat Kefalet	128
(5) Muaccel Kefalet.....	130
(6) Müeccel Kefalet.....	131
(7) Adi Kefalet	133
b. Kefillerin Sayısı ve Sorumluluklarına Göre.....	134

(1) Münferit Kefalet.....	134
(2) Müşterek Kefalet	135
(3) Müteselsil Kefalet	136
2. Eşyaya (Ayn'a) Kefalet	138
a. Genel Olarak Ayn Kavramı ve Ayn-Kefalet İlişkisi.....	138
(1) Ayni ve Misli Olarak Tazmine Konu Olan Mallar	139
(2) Nakden Tazmine Konu Olan Mallar.....	140
(3) Aynen veya Nakden Tazmine Konu Olmayan, Tazmin Edilemeyen Mallar.....	141
b. Eşyaya (Ayn'a) Kefalet	143
(1) Kusura Kefalet	143
(2) Zapta Kefalet.....	143
(3) Teslime Kefalet.....	145
3. Derek Kefaleti.....	146
II. OSMANLI HUKUKUNDA KEFALETİN ÖZELLİKLİ UYGULAMA ALANLARI	148
A. ASKER ALIMINDA KEFALET	149
B. TUTUKSUZ YARGILANMA VASITASI OLARAK KEFALET.....	150
C. ŞARTLI SALIVERİLME VASITASI OLARAK KEFALET	154
D. OSMANLI ESNAF SINIFINDA KEFALET	158
E. OSMANLI MAHALLESİNDE KEFALET	162
F. SARRAFLARIN MÜLTEZİMLERE KEFALETİ	169

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KEFALET SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ

I. ŞAHSA KEFALETİN HÜKÜMLERİ.....	173
II. MALA KEFALETİN HÜKÜMLERİ.....	179
A. BORCA KEFALETİN HÜKÜMLERİ	179
1. Kefalet Kurulurken Kullanılan İrade Beyanı, Şart ve Vasıflara Göre	183
a. Mutlak (Münccez) Kefaletin Hükümleri	183
b. Şarta Bağlı Kefaletin Hükümleri	184
c. Muzaf Kefaletin Hükümleri	190
d. Muvakkat Kefaletin Hükümleri	190

e. Muaccel Kefaletin Hükümleri	193
f. Müeccel Kefaletin Hükümleri	194
g. Adi Kefaletin Hükümleri	199
2. Kefillerin Sayısı ve Sorumluluklarına Göre	200
a. Münferit Kefaletin Hükümleri	200
b. Müşterek Kefaletin Hükümleri	200
c. Müteselsil Kefaletin Hükümleri	207
B. EŞYAYA (AYN'A) KEFALETİN HÜKÜMLERİ	210
1. Kusura Kefaletin Hükümleri	211
2. Zapta Kefaletin Hükümleri	212
3. Teslime Kefaletin Hükümleri	214
C. DEREK KEFALETİNİN HÜKÜMLERİ	216

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KEFİLİN SORUMLULUKLARI, HAKLARI VE KEFALETİN SONA ERMESİ

I. KEFİLİN SORUMLUKLARI	219
A. ŞAHSA KEFALETTE KEFİLİN SORUMLUKLARI	219
1. Borçluyu / Sanığı Teslim	219
2. Teslimde Temerrüdü Halinde Kefilin Hapsi	221
3. Borçluyu / Sanığı Takip	223
4. Borçlunun Borcunu Ödeme	224
B. MALA KEFALETTE KEFİLİN SORUMLUKLARI	226
1. Kefalet Borcunu Ödeme	226
a. Borcun Ödeme Yeri ve Zamanı	228
b. Borcun Vadeli veya Peşin Olması Durumunda	230
c. Kefillerin Birden Fazla Olması Durumunda	231
2. Borcu Ödememe Durumunda Hapis	231
3. Borçlunun Kusur ve Temerrüdünden Dolayı Kefilin Sorumluluğu	232
4. Borçlunun Kefile Önceden Ödemede Bulunması	233
II. KEFİLİN HAKLARI	235
A. ŞAHSA KEFALETTE	236
1. Teslimde Zor Kullanma	236

2. Teslimde Yardım Talep Etme.....	236
3. Borçlu/Sanığı Hapsettirme	237
B. MALA KEFALETTE	237
1. Kefilin Taahhüdünden Kurtarılmayı Talep Hakkı	237
2. Borçludan Teminat İsteme Hakkı	239
3. Borçluyu Seyahatten Engelleme Hakkı.....	239
4. Borçluyu Hapsettirme Hakkı.....	240
5. Borçluya Rücu Hakkı.....	241
a. Rücunun Şartları.....	242
(1) Kefalet ve Ödemenin Borçlunun Talebiyle Olması	242
(2) Borçlunun Tam Ehliyetli Olması	246
(3) Borçlunun Edimi Kendi Şahsına İzafe Etmesi	247
(4) Kefilin Fiilen Ödemede Bulunmuş Olması	248
(5) Kefilin Rücu Niyetiyle Ödemede Bulunmuş Olması.....	252
(6) Takas İleri Sürülmesinin İmkânsızlığı.....	252
b. Birden Fazla Kefilin Olması Halinde Rücu.....	253
c. Rücu Miktarı.....	254
(1) Kefil Olunan ile Ödenen Borcun Aynı Cinsten Olması	254
(2) Kefil Olunan ile Ödenen Borcun Farklı Cinsten Olması	256
d. Kefalet Sorumluluğunu Yerine Getirmekten Doğan Masraflardan Dolayı Rücu	258
e. Rücu Zamanı.....	259
6. Kefilin Alacaklı Açısından Hakları.....	260
III. KEFALETİN SONA ERMESİ	262
A. MALA KEFALETTE	263
1. Asıl Borca Bağlı Olarak.....	263
a. İfa	264
b. İbra	266
c. Takas	268
d. Yenileme (Tecdid)	270
e. Borç Sözleşmesinin Feshi	271
f. Alacaklı ve Borçlu Sifatının Birleşmesi.....	272

g. Borcun Nakli (Havale).....	273
h. Hibe.....	275
i. Sulh.....	276
2. Asıl Borçtan Bağımsız Olarak.....	278
a. Kefil ile Alacaklının Sulh Yapması.....	278
b. Alacaklının Kefili İbra Etmesi.....	280
c. Borcun Kefile Hibe Edilmesi.....	281
d. Kefil Olunan Malın Teslimi.....	281
e. Ölüm.....	282
(1) Alacaklının Ölümü.....	282
(2) Borçlunun Ölümü.....	282
(3) Kefilin Ölümü.....	283
f. Kefilin İflası.....	285
g. Kefilin Kefaletten Vazgeçmesi.....	286
h. Kefalet Sözleşmesinin Diğer Şekillerle Sona Ermesi.....	288
B. ŞAHSA KEFALETTE.....	288
1. Borçlunun Teslimi.....	289
2. İbra.....	293
3. İmkânsızlık.....	294
4. Esaret veya İrtidat.....	296
5. Sürenin Sona Ermesi.....	296
6. Ölüm.....	297
SONUÇ.....	299
KAYNAKÇA.....	307
I. Arşiv Belgeleri.....	307
A. Başkanlık Osmanlı Arşivi.....	307
B. İstanbul Kadı Sicilleri.....	309
C. Mühimme Defterleri.....	317
II. Basılı Kaynaklar.....	317